

Discriminatieklimaat Groningen Januari 2013

Colofon

Uitgave : I&O Research BV
Van Dedemstraat 6c
1624 NN Hoorn
Tel. (0229) 282555
www.ioresearch.nl

Rapportnummer : 2013-1914

Datum : Januari 2013

Opdrachtgever : Discriminatie Meldpunt Groningen

Auteurs : Layla Leerschool, MSc.
Drs. Ankie Lempens

Het overnemen uit deze publicatie is toegestaan, mits de bron duidelijk wordt vermeld.

1

Samenvatting

2

Inleiding

3

Vóórkomen van discriminatie

4

Discriminatiegronden

5

Uiting van discriminatie

6

Locatie van discriminatie

7

Meldingsbereidheid

8

Impact van discriminatie

9

Discriminatie in de buurt

10

Bekendheid Discriminatie Meldpunt
Groningen

11

Over het Discriminatie Meldpunt Groningen

1. Samenvatting

Ruim 1 op 6 inwoners ervaart discriminatie

Discriminatie komt in alle gemeenten van Groningen voor. Ruim 1 op de 6 inwoners ervoer zelf discriminatie, en bijna 1 op de 4 nam discriminatie bij anderen waar. Ten opzichte van 2009 is het percentage inwoners met een discriminatie-ervaring toegenomen.

Leeftijdscriminatie komt het meest voor

Discriminatie op grond van leeftijd komt het meest voor. Op de tweede en derde plaats staan discriminatie vanwege handicap/ziekte en kleding/uiterlijk.

Bijna 4 op de 10 incidenten zijn arbeidsgerelateerd

Discriminatie vindt - net als in 2009 - het meest plaats in de buurt/op straat en op de arbeidsmarkt (op het werk, of tijdens het solliciteren). In totaal kregen bijna vier op de tien gediscrimineerden te maken met arbeidsgerelateerde discriminatie. Een vergelijkbaar percentage ervoer discriminatie op straat.

Een minderheid meldt discriminatie

Eén op de vijf inwoners met een discriminatie-ervaring meldt het incident. De meldingsbereidheid is door de tijd heen gelijk gebleven.

De drie meest genoemde redenen om niet te melden zijn:

- het incident is 'niet belangrijk genoeg';
- men wil er geen aandacht meer aan schenken;
- men denkt dat melden niet helpt.

De meeste mensen die de discriminatie-ervaring *we*/melden, doen dat bij de politie of bij een vertrouwenspersoon op het werk.

Bijna helft inwoners kent Discriminatie Meldpunt Groningen

De naamsbekendheid van het Discriminatie Meldpunt Groningen is sinds 2009 vrijwel gelijk gebleven. Bijna de helft van de inwoners van de provincie kent het Discriminatie Meldpunt. Evenals in 2009 kennen de meesten het meldpunt vooral van naam; vijftien procent is ook op de hoogte van de taken en activiteiten. Een minderheid van de inwoners weet waar Discriminatie Meldpunt Groningen te bereiken is.

2. Inleiding

Achtergrond onderzoek

Discriminatie is een hardnekkig verschijnsel in de Nederlandse samenleving, maar het fenomeen is tegelijkertijd ongrijpbaar. Voor gemeenten is het lastig de aard en omvang van discriminatie te duiden. In 2009 werd de Wet Gemeentelijke Antidiscriminatievoorzieningen (WGA) van kracht. Deze wet bepaalt dat gemeenten met ingang van 2010 een voorziening moeten inrichten waar burgers discriminatie kunnen melden. Uit een eerste evaluatie van de WGA blijkt dat 97% van de gemeenten inmiddels een antidiscriminatie-voorziening heeft (Partners+Pröpper, 2010*).

De WGA maakt het voor gemeenten nog belangrijker zicht te hebben op het lokale discriminatieklimaat: hoeveel mensen krijgen er eigenlijk mee te maken? Om welke vormen van discriminatie gaat het?

Doel en opdracht

De quickscan discriminatieklimaat biedt inzicht in het discriminatieklimaat in de provincie Groningen en biedt zo een basis voor verdere versterking van het anti-discriminatiebeleid. Het Discriminatie Meldpunt Groningen liet de quickscan discriminatieklimaat in 2009 voor de eerste maal uitvoeren. Dit rapport beschrijft de resultaten van de **tweede** quickscan discriminatieklimaat in Groningen. Deze meting toont ook de ontwikkelingen die zich in de afgelopen drie jaar hebben voorgedaan in het discriminatieklimaat van Groningen.

Werkwijze onderzoek

De dataverzameling vond plaats in december 2012. Ruim 1.500 inwoners van 16 jaar en ouder uit de 25 gemeenten van Groningen namen deel aan het onderzoek en vulden via internet een korte vragenlijst in.

De respondenten zijn leden van een internetpanel. Er is gekozen voor het benaderen van mensen die gewend zijn uiteenlopende vraagstellingen voorgelegd te krijgen, om selectiviteit in de respons te voorkomen. De werkwijze is identiek aan die in 2009.

Weging

Op de data is een weging toegepast naar leeftijd en geslacht voor een representatief beeld van de populatie.

3. Vóórkomen van discriminatie

3.1: Aantal mensen met discriminatie-ervaring

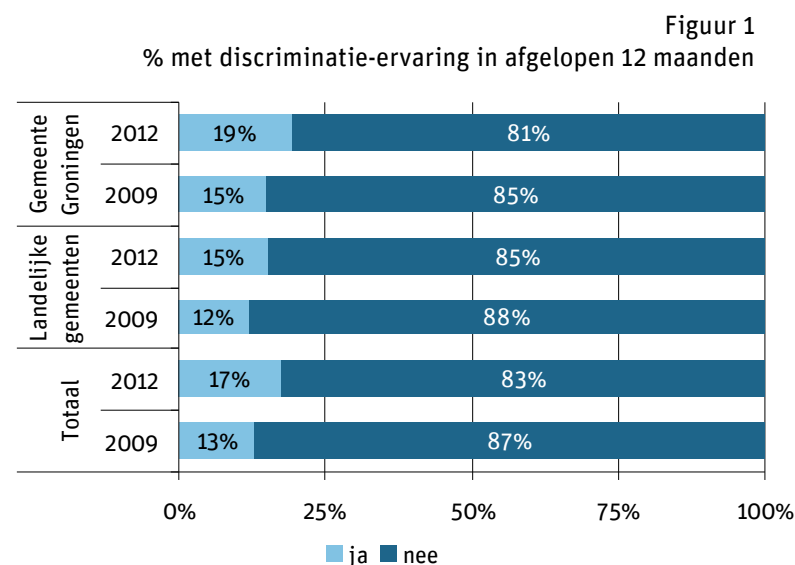
Ruim 1 op de 6 inwoners ervaart discriminatie

Ruim één op de zes inwoners (17%) van Groningen voelde zich in de afgelopen 12 maanden tenminste één keer gediscrimineerd. In 2009 was het aandeel inwoners met een discriminatie-ervaring kleiner; toen ging het om bijna één op de acht inwoners.

Net als in 2009 vindt discriminatie in alle gemeenten van Groningen plaats en komt discriminatie iets meer voor in de gemeente/stad Groningen dan in de landelijke gemeenten.

Discriminatie bij anderen wordt meer waargenomen

Bijna een kwart van de inwoners (23%) nam het afgelopen jaar discriminatie bij anderen waar. In 2009 was dit 21%. Tussen de gemeente Groningen en de landelijke gemeenten komen geen verschillen naar voren.

Feit:
Van de inwoners die het afgelopen jaar zelf met discriminatie te maken kregen, ervoer 38% dit 1 of 2 keer, 28% 3 tot 6 keer, en 33% zelfs 6 of meer keer.

3. Vóórkomen van discriminatie

3.2: Bevolkingsgroepen

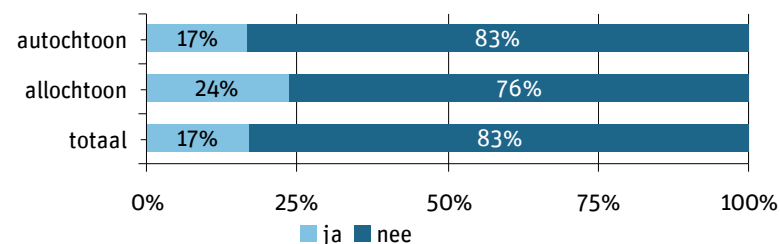
Allochtonen en inwoners met lage inkomens krijgen het meest te maken met discriminatie

Sommige groepen in de samenleving krijgen meer met ongelijke behandeling te maken dan andere. Dit geldt ten eerste voor allochtone inwoners van Groningen; 24% van hen had het afgelopen jaar een discriminatie-ervaring, ten opzichte van 17% van de autochtone inwoners. In 2009 kwam een vergelijkbaar verschil naar voren.

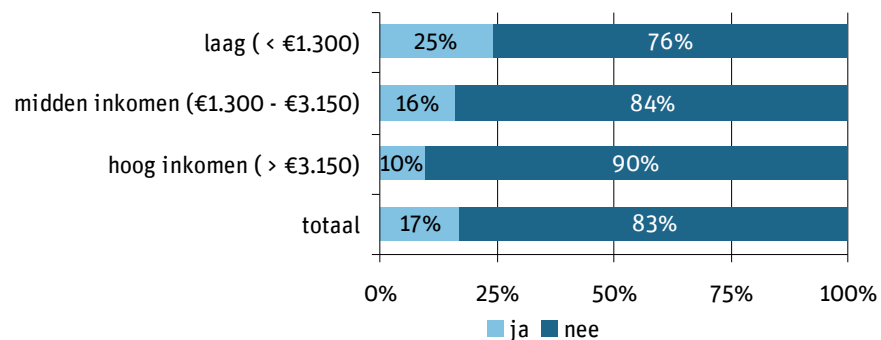
Ook de sociaaleconomische status speelt een rol bij de mate waarin mensen met discriminatie te maken krijgen. Over het algemeen geldt: hoe hoger het inkomen, hoe lager het percentage mensen met een discriminatie-ervaring. Ditzelfde effect doet zich voor bij het opleidingsniveau: lager- en middelbaar opgeleiden krijgen meer met discriminatie te maken dan hoogopgeleiden.

Mannen en vrouwen krijgen over de hele linie evenveel met discriminatie te maken, net als de verschillende leeftijdsgroepen.

Figuur 2
Discriminatie-ervaring in de afgelopen 12 maanden naar herkomst (autochtoon, allochtoon)*

Figuur 3
Discriminatie-ervaring in de afgelopen 12 maanden naar inkomensniveau**

*CBS-Definitie: iemand is allochtoon als de persoon zelf of tenminste één van de ouders in het buitenland is geboren.

** Betreft netto inkomen van het huishouden. Geeft dus slechts globale indicatie van economische status.

4. Discriminatiegronden

Leeftijdsdiscriminatie komt het meest voor

Wat zijn de gronden waarop mensen discriminatie ervaren? De meest genoemde discriminatiegronden zijn leeftijd en handicap/ziekte, gevolgd door discriminatie op grond van kleding/uiterlijk, geloof, geslacht en seksuele gerichtheid. De top 5 discriminatiegronden komt nagenoeg overeen met die van 2009.

Sommige discriminatiegronden komen meer voor onder bepaalde groepen in de samenleving. Evenals in 2009 krijgen allochtone inwoners van Groningen het meest te maken met ongelijke behandeling vanwege huidskleur en/of het land van herkomst. Discriminatie op grond van geslacht wordt met name door vrouwen ervaren. Verder zijn het vooral jongeren (16 tot 30 jaar) en ouderen (55+) die zich gediscrimineerd voelen vanwege hun leeftijd.

Discriminatie op basis van kleding en uiterlijk komt het meest voor onder 16 tot 30-jarigen. Dit was drie jaar geleden ook zo.

Discriminatie Top 5*:

Feit:

Hoewel discriminatie op grond van leeftijd, handicap en kleding/uiterlijk het meest voorkomen, nemen inwoners bij anderen vooral discriminatie op grond van huidskleur, seksuele gerichtheid en geloof waar.

5. Uiting van discriminatie

Ongelijke behandeling meest voorkomende uitingsvorm discriminatie

Discriminatie uit zich op verschillende manieren. De meeste gediscrimineerden voelden zich 'ongelijk behandeld' of kregen te maken met schelden of discriminerende opmerkingen. Ook komt het regelmatig voor dat contact wordt vermeden en dat mensen worden getreiterd en gepest. Een klein deel van de Groningers voelde zich gediscrimineerd door uitingen in de media of door teksten op muren. Dit is ten opzichte van 2009 vrijwel onveranderd.

Tabel 1

Uitingsvorm van ervaren discriminatie in 2012 en 2009*

	2012	2009
niet als gelijkwaardig behandelen	48%	51%
discriminerende opmerkingen/schelden	43%	40%
contact vermijden	16%	20%
treiteren/pesten	14%	15%
bedreiging	9%	10%
discriminerende uitingen in media	5%	4%
beschadiging of bekladding eigendommen	4%	6%
lichamelijk geweld	2%	3%
discriminerende teksten op muren e.d.	2%	1%
anders	11%	13%

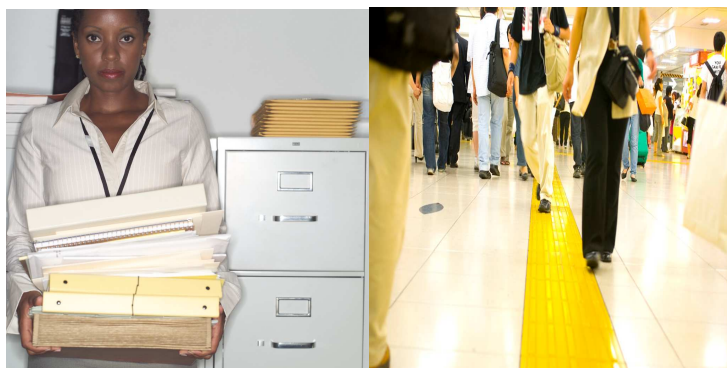

6. Context van de discriminatie

Veel arbeidsgerelateerde discriminatie

Bijna vier op de tien gediscrimineerden (39%) kregen te maken met arbeidsgerelateerde discriminatie; zij ervoeren discriminatie op het werk of tijdens het solliciteren.

Verder doet discriminatie zich relatief veel voor in de buurt en op straat, tijdens het winkelen en bij uitgaansgelegenheden. Ten opzichte van 2009 hebben zich hierin geen opvallende ontwikkelingen voorgedaan.

Tabel 2

Locatie van ervaren discriminatie in 2012 en 2009*

	2012	2009
in de buurt of op straat	41%	43%
op het werk	22%	20%
bij het solliciteren	21%	20%
bij het winkelen	19%	21%
bij uitgaansgelegenheden	17%	15%
tijdens de opleiding	10%	6%
bij (overheids)diensten	7%	9%
bij sport	5%	4%
op stageplek	3%	2%
anders	8%	6%

* In % inwoners met een discriminatie-ervaring. Per persoon zijn meerdere locaties mogelijk, dus de percentages tellen niet op tot 100%.

7. Meldingsbereidheid

Ruim 1 op 5 meldt discriminatie

Iets meer dan een vijfde (22%) van de inwoners met een discriminatie-ervaring maakt melding van het incident. In 2009 was dit 19%. Hierbij telt ook informele 'melding' mee, bijvoorbeeld bij vrienden of familie.

Als discriminatie wordt gemeld, gebeurt dit net als in 2009 meestal bij de politie of bij een vertrouwenspersoon op het werk (een aanzienlijk deel van de discriminatie is immers arbeidsgerelateerd). Een kleiner deel meldt bij de antidiscriminatievoorziening.

'Melden helpt niet'

Waarom melden zoveel inwoners discriminatie niet? De meest genoemde redenen zijn: 'Ik vind het niet belangrijk genoeg', 'Ik wil er geen aandacht aan schenken' en 'Melden helpt niet'. Ook in 2009 waren dit de voornaamste redenen, maar er zijn wel een paar verschuivingen: minder mensen geven aan dat zij geen aandacht aan het incident willen schenken en minder mensen losten het zelf op.

Tabel 3
Reden om niet te melden*

	2012	2009
niet belangrijk genoeg	36%	32%
wil er geen aandacht aan schenken	22%	30%
melden helpt niet	20%	24%
kost me te veel tijd/moeite	14%	10%
zelf opgelost	8%	17%
weet niet zeker of het discriminatie was	7%	9%
weet niet waar gemeld kan worden	6%	9%
bang voor de gevolgen	2%	6%
anders	9%	3%

* In % van de inwoners met een discriminatie-ervaring die geen melding maakten van het incident. Meerdere redenen zijn mogelijk, dus de percentages kunnen niet bij elkaar worden opgeteld.

8. Impact van discriminatie

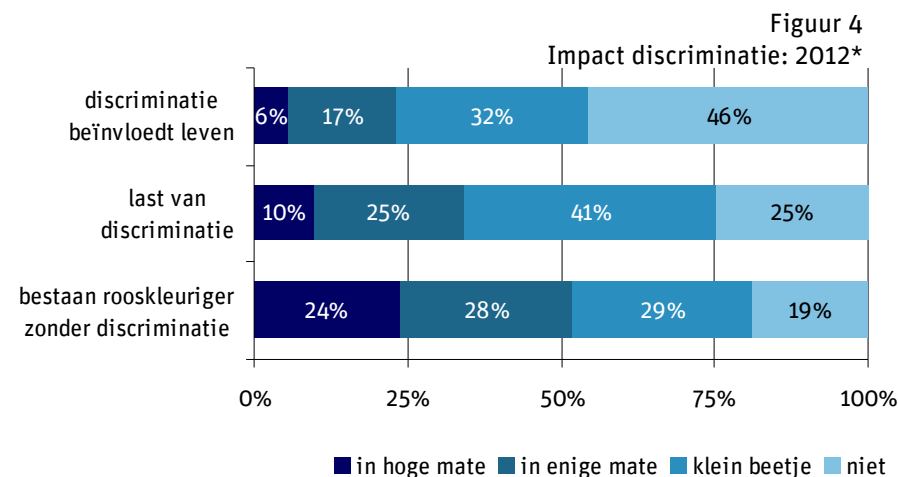

Meerderheid ervaart last van discriminatie-ervaring

Ruim één op de vijf gediscrimineerden zegt dat de discriminatie-ervaring hun leven in enige tot hoge mate beïnvloedt. Voor 6% is die invloed zelfs zeer sterk. Ook heeft 10% in hoge mate last van de discriminatie-ervaring. Verder zegt een aanzienlijk deel van de inwoners dat hun bestaan er zonder discriminatie rooskleuriger zou uitzien.

Daar staat tegenover dat 46% geen enkele invloed van discriminatie op het leven ervaart, 25% er geen last van heeft en 19% denkt dat zijn bestaan niet wezenlijk zou veranderen als er geen discriminatie zou zijn.

Ten opzichte van 2009 steeg het percentage inwoners dat in hoge mate last van discriminatie ondervindt.

Tabel 4
% inwoners dat in hoge mate de impact van discriminatie ervaart in 2012 en 2009*

	2012	2009
	% in hoge mate	% in hoge mate
discriminatie beïnvloedt leven	6%	4%
last van discriminatie	10%	5%
bestaan rooskleuriger zonder discriminatie	24%	21%

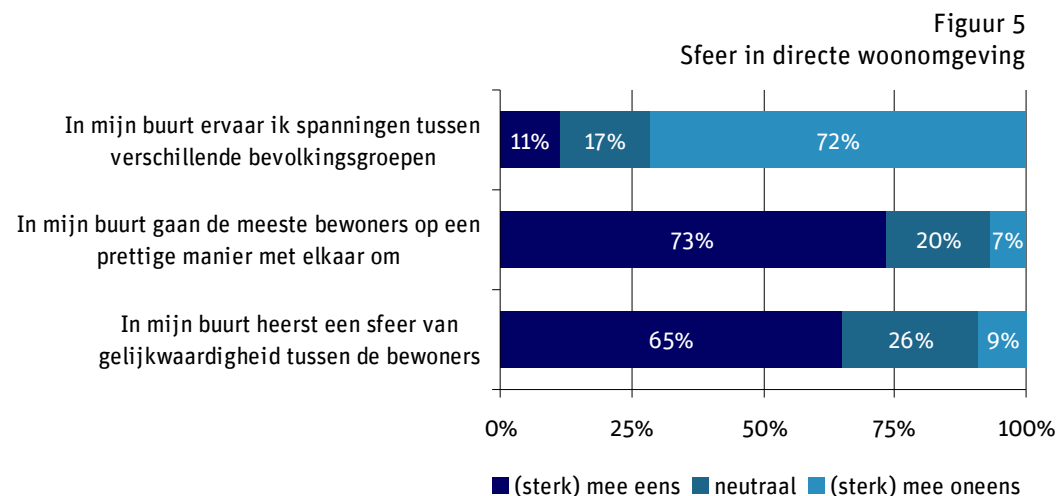
9. Discriminatie in de buurt

1 op 10 inwoners ervaart spanningen in de buurt

Iets meer dan een tiende van de Groningers ervaart spanningen tussen verschillende bevolkingsgroepen in de woonbuurt. Het merendeel is van mening dat bewoners in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan, en dat er een sfeer van gelijkwaardigheid tussen de bewoners heerst. Dit is ten opzichte van 2009 niet noemenswaardig veranderd.

1 op 5 inwoners geïnteresseerd in voorlichtingsbijeenkomst

Als er in de buurt een voorlichtingsbijeenkomst, cursus of activiteit rondom het thema discriminatie georganiseerd zou worden, dan zou 19% van de inwoners hierin (zeker) geïnteresseerd zijn.

Tabel 5
Stelling: “Als er in mijn buurt een voorlichtingsbijeenkomst, cursus of activiteit rondom het thema discriminatie wordt georganiseerd, dan ben ik daarin geïnteresseerd.”

(sterk) mee eens	19%
neutraal	46%
(sterk) mee oneens	35%

10. Bekendheid Discriminatie Meldpunt Groningen

Helpt inwoners kent Discriminatie Meldpunt Groningen

Ongeveer de helft van de inwoners (49%) kent Discriminatie Meldpunt Groningen. In 2009 was dit een vergelijkbaar percentage (48%). Evenals in 2009 is een minderheid van 15% bekend met de taken van het Discriminatie Meldpunt Groningen (15%). In totaal weet 14% het meldpunt te bereiken.

De naamsbekendheid van DMG hangt samen met de leeftijd van de inwoners van Groningen. Het meldpunt is relatief onbekend onder jongeren; 32% van hen kent het bureau, ten opzichte van respectievelijk 45% en 66% onder 30 tot 55-jarigen en 55-plussers.

Verder blijkt dat vooral inwoners met een discriminatie-ervaring het meldpunt weten te bereiken (22%, t.o.v. 12% onder degenen zonder discriminatie-ervaring). Meer inwoners van de stad Groningen weten het Meldpunt te vinden dan inwoners daarbuiten: 17% t.o.v. 11%.

51%

Kent de voorziening niet

15%

Kent de voorziening en haar taken

34%

Kent de voorziening, maar niet haar taken

11. Over het Discriminatie Meldpunt Groningen

Het Discriminatie Meldpunt Groningen is een onafhankelijke organisatie die zich ten doel stelt: het voorkomen, signaleren en bestrijden van discriminerende uitingen, gedragingen of regelgeving. Alle inwoners van de provincie Groningen kunnen hier terecht voor individuele klachten, informatie, advies en voorlichting.

Het Discriminatie Meldpunt Groningen is telefonisch bereikbaar op **050-5498702**, per e-mail via: info@discriminatiemeldpuntgroningen.nl, of via de website: www.discriminatiemeldpuntgroningen.nl.

Het Discriminatie Meldpunt Groningen heeft ook een **Discriminatie- app**. Via deze app komt de melding terecht bij een Anti Discriminatie Bureau (ADB) in de regio waar de indiener van de melding woonachtig is. De app is beschikbaar voor mobiele telefoons met een Iphone- en Android besturingssysteem en is gratis te downloaden via de Iphonestore en Androidstore.

www.discriminatiemeldpuntgroningen.nl

Discriminatie Meldpunt
Groningen

Klachtenbehandeling, registratie, advies
en voorlichting Regio Groningen

AA

The screenshot shows the homepage of the Discriminatie Meldpunt Groningen website. It features a navigation menu on the left with links to Home, Organisatie, Kerntaken, Discriminatie Groningen, Klachtbehandeling en registratie, Projecten, Voorlichting, and Nieuws archief. The main content area includes a welcome message, a calendar of activities for January 2013, and a news section with updates on discrimination cases and projects. There are also buttons for 'Maak een melding' and 'Bel mij terug'.

Home
Organisatie
Kerntaken
Discriminatie Groningen
Klachtbehandeling en registratie
Projecten
Voorlichting
Nieuws archief

Activiteiten kalender
Bekijk de activiteiten van de provincie Groningen.

Welkom bij het Discriminatie Meldpunt Groningen (DMG).

Wordt u gediscrimineerd of bent u getuige geweest van discriminatie?

Maak een melding Bel mij terug

Nieuws
■ Discriminatie bij uitzendbureaus
■ Mededeling: DMG 24 en 30 dec. gesloten
■ Project 'Echte Liefde' krijg een bijzondere vermelding op de VPT beurs

Maak een melding
Bel mij terug